

БИЗНЕС ПЛАН
БИС/ТК 102
СИГУРНОСТ НА ОБЩЕСТВОТО И ГРАЖДАНИТЕ

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК 102

1.1 Описание на бизнес средата

Следните политически, икономически, технически, регулаторни и социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 102, които могат да повлияят значително върху процеса на разработването и върху съдържанието на стандартите.

Сигурността на обществото и гражданите е свързана с възможностите за подобряване способността на публичните и частните заинтересовани страни да се подготвят за и да отговорят на широк спектър от заплахи и опасности.

Дестабилизиращите събития (например кризи, извънредни ситуации) са склонни да ескалират до непредсказуеми и катастрофални последици, които заплашват гражданите, властите и ресурсите. Както публичните, така и частните заинтересовани страни се нуждаят от адекватни решения в организацията, процедурите и технологичните възможности.

Различните частни и публични организации имат свои собствени организационни и технологични възможности за предотвратяване на инциденти и за справяне с последствията от тях. По тази причина е необходимо да се разработят специфични стандарти, които да позволят на различни организации в обществото, както на национално, така и на европейско равнище, да координират и да си сътрудничат преди, по време на и след инциденти. Например: Определяне на функция, отговорност, активност и оперативна съвместимост на публичните и частните заинтересовани страни.

Развитието на европейските и националните дейности по стандартизация в рамките на концепциите за обществена и гражданска сигурност ще позволи както на публичните, така и на частните заинтересовани страни да придобият общ подход към всички съответни въпроси, например човешка, организационна, техническа и функционална оперативна съвместимост, управление на кризи и възможности за непрекъснатост на бизнеса.

Основните заинтересовани страни от дейността на БИС/ТК 102 са:

- правителствени агенции, отговарящи за обществената и гражданската сигурност;
- асоциации и други неправителствени обществени организации;
- доставчици на частни охранителни услуги;
- потребители - както частни, така и публични, на услуги за сигурност;
- общини и отделни граждани.

След включване в обхвата на дейност на серия стандарти за осигуряване на непрекъснатост на дейността на фирмите и организациите (Business continuity management systems) се разширява максимално и обхватът на заинтересованите страни, в т.ч. производители, търговци, представители на изпълнителната власт, лаборатории за изпитване, лица за оценяване на съответствието, неправителствени организации и др.

БИС/ТК 102 *Сигурност на обществото и гражданите* е работен орган на БИС за разработване и участие в дейността на разработване и за приемане на европейски и международни стандарти в областта на системите за сигурност в направленията:

- сигурност на обществото и гражданите,
- сигурност на инфраструктури и съоръжения;
- сигурност на критична инфраструктура;
- сигурност и безопасност в кризисни ситуации,
- управление на непрекъснатост на дейността,
- сигурност на веригите за доставки.
- частни услуги за сигурност.

Огледалните на БИС/ТК 102 европейски и международни технически комитети са:

CEN/TC 391 *Societal and Citizen Security (Сигурност на обществото и гражданите)*;

CEN/TC 439 *Private security services (Частни услуги за сигурност)*;

ISO/TC 292 *Security and resilience (Сигурност и устойчивост)* (наблюдател).

Стандартите от обхвата на БИС/ТК 102 *Сигурност на обществото и гражданите* не са хармонизирани с директиви и регламенти, но подкрепят дейностите в интерес на обществената и гражданска сигурност и на различните частни и публични организации, предоставящи такива услуги.

Стандартите от обхвата на БИС/ТК 102 подкрепят националното законодателство и подзаконовите нормативни актове в области, като: банково дело, безопасност на строителни обекти, защита при бедствия и аварии и осигуряване на непрекъснатост на дейността на бизнеса.

Следните политически, икономически, технически, регулаторни и социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 102, които могат да повлияят значително върху процеса на разработването и върху съдържанието на стандартите:

ЗАКОН за защита при бедствия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм., бр. 41 и 113 от 2007 г. и бр. 69 от 2008 г.);

НАРЕДБА № 8121з-444 от 3 май 2016 г. за организацията и контрола по обезпечаването на сигурността на банките и финансовите институции;

НАРЕДБА № РД-02-20-6 от 19 декември 2016 г. за техническите изисквания за физическа сигурност на строежите.

1.2 Количествени показатели на бизнес средата

Следните количествени показатели описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 102 *Сигурност на обществото и гражданите*.

Страните членки на ЕС са склонни да прилагат установените си национални правила за сигурност по отношение на частния бизнес. Това излага на опасност сигурността в Европа и поражда необходимостта от създаване на общи правила за поддържане на единен европейски пазар. Гаранция за успеха на възложения от ЕК проект на мандат, адресиран до CEN, CENELEC и ETSI, за разработване и въвеждане на стандарти, гарантиращи сигурността в Европа, е своевременното включване на национално ниво на експерти от заинтересованите страни на страните членки в разработването на стандарти, както и прозрачността на законовата уредба и привличането на частни инвестиции за научни изследвания с цел подобряване на общонационалната, европейската и международната сигурност.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 102

С дейността си БИС/ТК 102 ще помогне на заинтересованите страни:

- да развиват и прилагат структуриран подход и стандартизирани процедури за управление на процесите в областта на сигурността;
- да определят областите на възможни подобрения, като извършват самооценка на възможностите и резултатите от дейността си по отношение на сигурността;
- да укрепват връзките си с подизпълнители и потребители;
- да поддържат програми за събиране, анализ, управление и комбиниране на данни, информация, знания и умения в подкрепа на конкурентоспособността;
- да насърчават органите на властта към осигуряване на инвестиции в подкрепа на сигурността на обществото и гражданите;
- да подобрят технологичния трансфер между заинтересованите страни на национално, европейско и международно ниво;
- да дават възможности на заинтересованите страни да развият и усъвършенстват подходящи за целта мерки за сигурност в съответствие със стратегията на ЕС в областта, вкл. изпреварващо запознаване с тенденциите на развитие.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 102

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на БИС/ТК 102 вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК 102

Основните цели на техническия комитет по стандартизация БИС/ТК 102 са:

- да подпомага бизнеса чрез осигуряване на стандарти, свързани с безопасността, сигурността и опазването на живота и имуществото на гражданите при бедствия, кризи и извънредни ситуации;
- да участва с експерти при разработването на европейски стандарти на огледалните технически комитети с приоритет в областта на управление на кризи и възможности за непрекъснатост на бизнеса, като се отчитат националните особености;
- чрез стандартите от обхвата на БИС/ТК 102 за сигурност на обществото и гражданите да се подкрепя националното законодателство и подзаконовите нормативни актове в области, като: банково дело, безопасност на строителни обекти, защита при бедствия и аварии и осигуряване на непрекъснатост на дейността на бизнеса.

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК 102

За постигане на поставените цели е необходимо да се работи в посока на привличане нови членове на БИС, заинтересовани от дейността на БИС/ТК 102, в т.ч. производители, търговци, представители на изпълнителната власт, лаборатории за изпитване, лица за оценяване на съответствието.

Основни приоритети в работата на БИС/ТК 102 са:

Приоритет 1 - човешки ресурси. Включване на нови експерти в БИС/ТК 102, които да допринасят за работата по стандартизация на национално ниво и на европейско и международно ниво с участие в съответните комитети на CEN и ISO, на които БИС/ТК 102 е огледален комитет. С това участие в съответните комитети на CEN и ISO се позволява правилното отчитане на националните изисквания на европейско и международно ниво без дублиране на усилия.

Приоритет 2 – въвеждане с превод на български език на европейски и международни стандарти с приоритет в областта на управление на кризи и възможности за непрекъснатост на бизнеса.

Приоритет 3 – чрез провеждане на срещи, семинари, участие в други съвместни мероприятия с представители на държавни органи, обществени организации, фирми, предоставящи частни услуги за сигурност, да улеснява разбирането между страните в сферата на услугите за сигурност и тяхната оперативна съвместимост.

БИС/ТК 102 работи в най-тясно сътрудничество с БИС/ТК 53 *Алармени системи* чрез провеждане на съвместни срещи и съгласуване на приоритетите на работните програми за въвеждане с превод на български език на европейски и международни стандарти.

За по-добро постигане на целите си БИС/ТК 102 си взаимодейства и със следните други национални технически комитети:

- БИС/ТК 1 *Пожаро- и взривозащита*;
- БИС/ТК 34 *Управление на качеството и оценяване на съответствието*;
- БИС/ТК 47 *Радиосъобщителни системи и радиосъоръжения*;
- БИС/ТК 57 *Информационни и комуникационни технологии*;
- БИС/ТК 97 *Интелигентни транспортни системи и логистика*.

4.3 Аспекти на околната среда на БИС/ТК 102

Поради специфичния характер на обхвата на БИС/ТК 102, който е свързан предимно с дейности като услуги и не е свързан с производствени процеси, много по-малко се засягат аспектите на околната среда.

Основните екологични проблеми са извънредни ситуации от голям мащаб, възникнали от предизвикани от човека бедствия, свързани както с безопасността, така и със сигурността (химичен и биохимичен тероризъм).

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК 102

Работната програма (РП) е разнородна и изисква участници както с широки, така и със специализирани познания относно системите за сигурност. Ресурсите и постоянната мотивация на всички заинтересовани страни са решаващи фактори за изпълнението на работната програма на БИС/ТК 102.

Основните фактори за изпълнението на РП са:

- необходимост от експерти в съответната област;
- осигурени финансови средства.